

Vzhled programu v Pascalu

Příklad:

```
program nanic;  
const  x=10;  
        text='deset';  
var a,b:integer;
```

Program začíná vždy klíčovým slovem `program`!

Jednotlivé příkazy oddělujeme středníkem!

Následuje sekce definice konstant uvedená slovem `const`.

Konstanty přiřazujeme:

`konstanta = hodnota`

Následuje definice proměnných uvedená slovem `var`.

Definujeme celočíselné proměnné `a` a `b`.

Výrazy aritmetické:

- + Sčítání,
- - odčítání,
- * násobení,
- / dělení,
- závorky,
- div celočíselné dělení,
- mod zbytek po dělení.

Pozor na priority!

Pozor, div a mod má prioritu mezi sčítáním a násobením!

Pozor na sčítání stringů!

Příklad:

$$(a + 5) * 17 + (b \text{ mod } c)$$

Přiřazovací příkaz: :=

Příklad: `x := 2*y;`

Relační operátory

- $<$ je menší než (kupř. $a < b$),
- $>$ je větší než,
- $\geq$ je větší nebo rovno,
- $\leq$ je menší nebo rovno,
- $<>$ nerovná se,
- $=$ rovná se (porovnání na rovnost).

Podmínky

Syntax (a sémantika):

- if podmínka then prikaz;
- if podmínka then begin blok prikazu end;
- if podmínka then prikaz else prikaz;
Pozor, před else se středník nepíše!
- if podmínka then begin blok end else begin blok end;

Příklad:

```
if teplota>25 then  
    writeln('Jdu do hostince!');
```

Příklad

```
if teplota>25 then writeln('Jdu do hostince!');
```

```
if teplota>25 then
begin
    writeln('Jdu do hostince!');
end
else
begin
    writeln('Nejdu nikam!');
end;
```

- while podmínka do prikaz nebo blok;
Opakuj, dokud je podmínka splněna.
- for i:=1 to 10 do prikaz nebo blok;
Opakuj pro každou hodnotu proměnné od první do druhé meze.
- for i:=100 downto 1 do prikaz nebo blok;
- repeat prikazy; until podmínka;
Opakuj, dokud je podmínka **nesplněna!**

Příklad:

```
program dvojkova;  
var a:integer;  
begin  
    readln(a);  
    while a > 0 do  
        begin  
            if a mod 2 = 1 then  
                write(1)  
            else    write(0);  
            a:=a div 2;  
        end;  
end.
```

Příklad vylepšený

Při programování je hlavní **myslet, jinak si často zbytečně přiděláme práci!**

```
program dvojk;  
var a:integer;  
begin  
    readln(a);  
    while a > 0 do  
        begin  
            write(a mod 2);  
            a:=a div 2;  
        end;  
end.
```


Rozklad na prvočinitele

- Nápady
- Naivní algoritmus: Hledej postupně prvočísla až do n a zkoušej jimi dělit.
- Méně naivní algoritmus: Hledej prvočísla až do $\sqrt{n_i}$ (kde n_i je hodnota, kterou ještě zbývá faktorizovat).
- Ještě méně naivní algoritmus: Zkoušej všechna čísla až do $\sqrt{n_i}$.
Proč toto funguje?

Příklad, hledání prvočíselného rozkladu:

```
program rozklad;  
var a,i:integer;  
begin  
    i:=2;  
    readln(a);  
    while i <= a do  
    begin    if (a div i)*i = a then  
            begin  
                write(i);  
                a:=a div i;  
            end  
            else    i:=i+1;  
    end;  
end.
```

Příklad, hledání prvočíselného rozkladu vylepšený:

```
program rozklad;  
var a,i:integer;    opakujeme:boolean;  
begin    i:=2;    opakujeme:=false;  
        readln(a);  
        while i <= a do  
        begin    if (a div i)*i = a then  
                begin    if opakujeme then  
                        write('*')  
                else    opakujeme:=true;  
                write(i);  
                a:=a div i;  
        end    else    i:=i+1;  
        end;  
end.
```

Komentáře

Komentáře umísťujeme do složených závorek:

Příklad: {Toto je kus komentare}

Komentář může obsahovat kusy kódu, které si nejsme jisti, zda použijeme:

```
{x=sqrt(x); Tak nevim, melo to byt pro odmocninu nebo  
ne... :-}
```

- Chceme uskladnit mnoho dat stejného typu (třeba tisíc celočíselných hodnot),
- definuje se v sekci proměnných (tedy var)),
- uvádí se klíčovým slovem array, následuje definice mezí a určení typu.
- Příklad: var a: array [1..100] of integer;
                  soubor: array[5..50] of string;
- Do pole přistupujeme operátorem hranatých závorek:
Příklad:
a[1]=10;
soubor [6]='xxx' ;
{Pozor na:} soubor [1]='meze!';